

ВСЕ ПРО ПЕДИКУЛЬОЗ

Na język ukraiński została przetłumaczona broszura
opracowana przez:

Główny
Inspektorat
Sanitarny

PZH
od 1918 r.

NARODOWY INSTYTUT
ZDROWIA PUBLICZNEGO

ЩО ТАКЕ ПЕДИКУЛЬОЗ?

Педикульоз, також відомий як воші — це паразитарне захворювання, спричинене головними вошами (*Pediculus humanus capitis*).

Вошивість зустрічається у всіх країнах світу. Це поширена проблема, яка не завжди свідчить про відсутність гігієни.

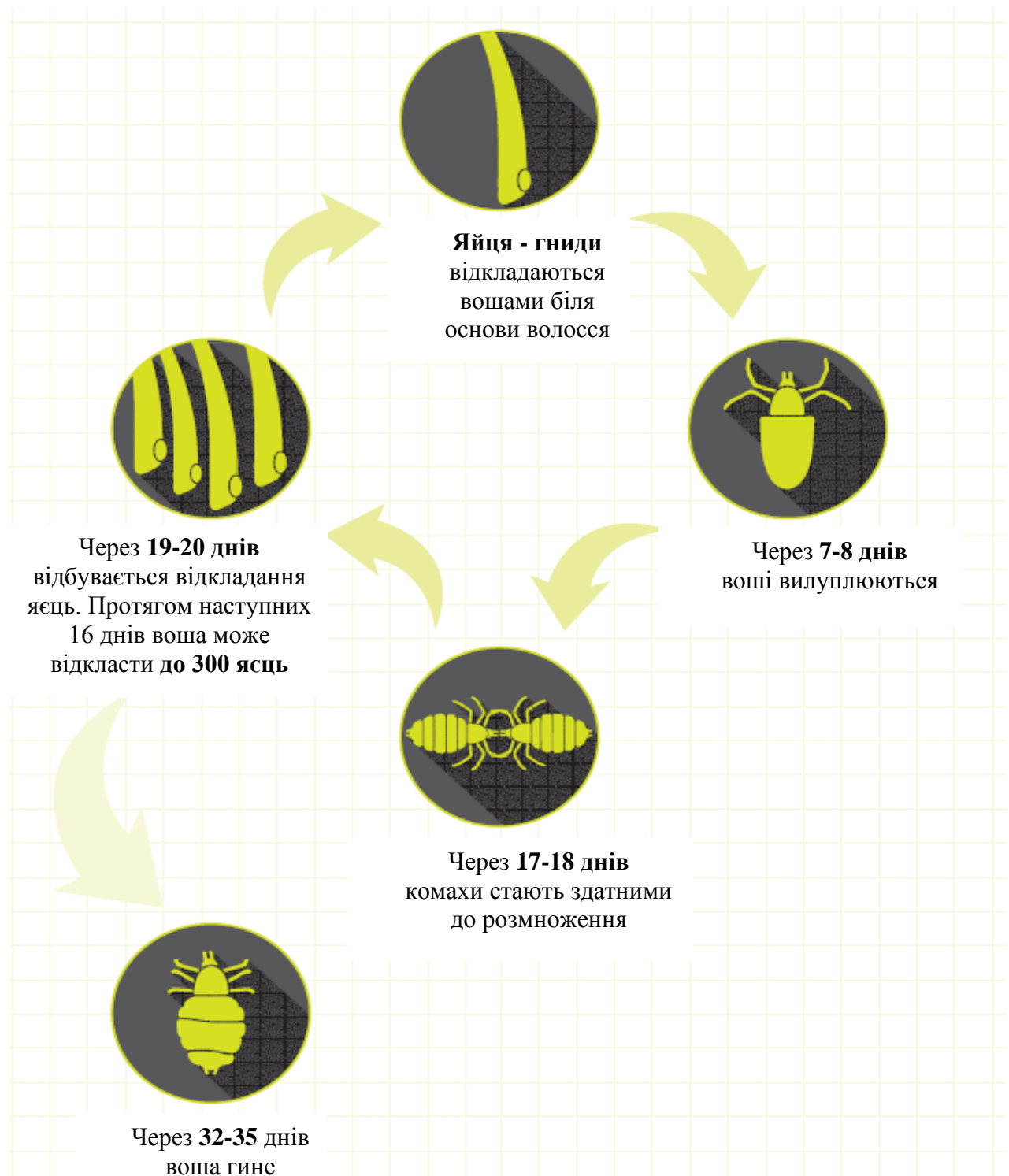
Зараження може відбутися в будь-якому віці, хоча найчастіше це відбувається у дітей і підлітків. Зараження цими паразитами легше поширюється у великих групах людей (дитячі садки, школи, інтернати, гуртожитки, літні табори, казарми, хостели).

Головна воша - це комаха, колір якої коливається від брудно-білого до сірого і досягає в довжину 2-3 мм. Повний життєвий цикл триває близько 3-4 тижнів (від яйця - гниди через 3 личинкові форми до дорослої особини). В середовищі (поза головою людини) вона може існувати 1-2 дні. Самка воші відкладає від 100 до 300 яєць, які щільно прилягають до волосся завдяки клейкій речовині. Дорослі форми і личинки можуть бути важко помітні. Найчастіше вони живуть за вухами і в потилично-тім'яній ділянці голови. З волосся випадають тільки мертві особини.

Гнидами називають дрібні яйця, які відкладають самки вошей. Яйця розміром з кунжутне насіння або сіль. Живі постаті мають сіро-білий колір і розташовані біля шкіри голови, вони щільно прилягають до стрижня волосся і їх важко видалити.

ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ВОШЕЙ:

ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ ЗАРАЖЕННЯ?

Діти у віці 3-12 років найчастіше заражаються при прямому контакті під час гри з причини неповністю сформованих гігієнічних звичок, наприклад, спільне використання предметів загального користування (щіток, зажимів, гребінців, одягу, головних уборів, плюшевих іграшок, матраців, постільної білизни).

ЯК ПРОЯВЛЯЄТЬСЯ ПЕДИКУЛЬОЗ? ЯК ЦЕ РОЗПІЗНАТИ?

Першим сигналом про наявність вошей є постійний свербіж, найбільш інтенсивний у місці появи паразитів, тобто скроневій, тім'яній і потиличній ділянках голови. Це може супроводжуватися почервонінням на голові, особливо на лінії росту волосся або за вухами. Можуть бути екскоріації, тобто невеликі рани та подряпини, викликані постійним свербінням і роздряпуванням шкіри. Результатом є пошкодження шкіри голови, що може призвести до запалення та відкрити шлях бактерійним та/або грибковим інфекціям.

У крайніх випадках на волосяній частині голови у носія педикульозу появляється т. зв. «клубок», тобто злипле волосся з гнійно-серозним секретом.

ЯК ЛІКУВАТИ

При виявленні вошей необхідно лікувати не тільки самого хворого, а й спостерігати і можливо, лікувати всіх людей, що знаходяться в тісному контакті з хворим (сім'ю).

Для боротьби з вошами необхідно використовувати відповідний препарат, який ефективно знищує паразитів. В даний час препарати використовуються у формі лосьйону, гелю, шампуню та/або крему; їх можна придбати в аптеках. Під час лікування необхідно суворо дотримуватися правил і рекомендацій щодо способу застосування, таких як: правильного застосування, тривалості дії та повторності лікування. Після використання препарату розчешіть волосся гребінцем з дрібними зубцями (ця процедура видаляє мертвих вошей і гниди, що відокремилися). Потім гребінець слід ретельно очистити (це можна зробити, заморозивши або опустивши в окріп).

Препарат слід використати повторно через 7-10 днів. Особисті речі інфікованої людини та людей з найближчого оточення також повинні бути піддані спеціальним процедурам. Всі прикраси для волосся, гребінці та

щітки необхідно прокип'ятити або знищити. Одяг і постільну білизну слід прати при температурі не менше 60°C (53,5°C вбиває вошей та їх яйця) або хімічно прати і прасувати праскою з парою, особливо по швах. Речі, які не можна прати, потрібно обприскати інсектицидом, потім щільно закрити в поліетиленовий пакет на 10 днів, а потім очистити. У приміщенні слід пропилососити підлогу та меблі.

Періть плюшеві іграшки або тримайте їх у морозилці приблизно 24-48 годин.

ЩО ЗРОБИТИ, ЩОБ ЗАПОБІГТИ ПОВТОРНОМУ ЗАРАЖЕННЮ?

Найпростішим засобом профілактики вошей є перш за все виховання, яке має призводити до формування правильних гігієнічних звичок з раннього віку, пов'язаних з використанням особистих речей (гребінців, прикрас для волосся тощо), особливо головних уборів.

Наступним кроком є систематичний огляд і перевірка шкіри голови, а також правильний догляд за нею шляхом миття волосся відповідно до індивідуальних потреб (але не рідше одного разу на тиждень), використання кондиціонерів, що полегшують розчісування, щоденне розчісування та фіксування довгого волосся, або коротке волосся для полегшення догляду.

ЗАВДАННЯ ШКОЛИ У БОРОТЬБИ З ПЕДИКУЛЬЗОМ

Профілактика понад усе!

1. Перевірку чистоти може проводити шкільна медсестра або гігієніст. У закладах де немає медичної сестри (ясла, дитячі садки, заклади цілодобового перебування), перевірку волосистої частини голови може проводити керівник групи.
2. Огляд необхідно проводити індивідуально, в окремому приміщенні. Про результати перевірки повідомляється директора закладу. При цьому в індивідуальному порядку повідомляються батьки або опікуни дитини в котрої виявлено воші.
3. Згода батьків на догляд за дитиною (у тому числі медичною сестрою або гігієністом) у закладі прирівнюється до згоди на періодичні перевірки чистоти шкіри голови. Тому немає потреби отримувати письмову згоду батьків чи опікунів для кожного разу перевірки чистоти голови.
4. Дитині з педикульозом не можна заборонити відвідувати школу чи дитячий садок.
5. **Забезпечення умов безпечного та гігієнічного перебування дітей у навчально-виховних закладах покладається на директора закладу.**

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО У ДИТИНИ ВИЯВЛЕНО ПЕДИКУЛЬОЗ?

1. Директор закладу **наказує провести перевірку чистоти шкіри голови всіх дітей** групи, класу та всіх працівників закладу з дотриманням правил приватності (індивідуальний огляд в окремій кімнаті). Інформація про результати перевірки подається директору.
2. **Школа інформує всіх батьків про виявлення вошей у групі дітей**, рекомендуючи щоденне очищення голови дитини та голів усіх членів сім'ї.
3. Директор школи або уповноважена особа в індивідуальному порядку **повідомляє батьків дітей, у яких виявлено вошивість**, про необхідність негайного знищення вошей препаратами доступними в аптеках згідно з інструкцією, що додається до препарату. У цьому випадку лікування повинні пройти всі члени сім'ї.
4. Якщо батьки повідомляють про труднощі в проведенні обробки (наприклад, відсутність коштів на придбання препарату), **директор школи у співпраці з центром соціального захисту населення надає батькам або особам, які їх замінюють, необхідну допомогу** (в тому числі придбання засобу проти вошей). Інформацію про те, як проводити лікування, може надати шкільна медсестра або гігієніст.
5. **Дитині з вошами не можна заборонити відвідувати заклад.** Директор, учитель або опікун може запропонувати батькам залишити дитину вдома на 7-10 днів. Після закінчення цього часу необхідно повторити обробку (з гнид, що залишилися на волоссі, можуть розвинутися дорослі особини).
6. **Через 7-10 днів директор школи призначає повторну перевірку чистоти шкіри голови всіх дітей** групи, класу та всіх працівників закладу.